

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Masa' be-'erets ha-qedem

Deinard, Ephraim

Presburg, 643 [1882/1883]

טוריב

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11815](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11815)

אחרי אשר התמהמהנו כשתי שעות במקום הזה, עשינו דרכנו הלאה וכאור הבקר באנו ליפו.

כיום שלם חכינו על האניה העסטרייכית. ובין כה קנינו לנו מפרי הארץ ויבול האדמה למען הביאם לאירופא. והמה בזול גדול לא יאומן כי יספרי, וכן עזבנו את חף יפו. הים היה שקט ושאנן גם כעת כבכל פעם אשר עברנו עליו, וגם רוח קל לא עבר עליו, כאלו אבה להראותנו חבה יתירה בעד עמלנו לטובת ישוב א"י ולטפח על פני כל שונאי ציון המאריכים לשון לדבר רעה על ארץ קושנו. עד כי היה בעיני לפלא כי בעתתי החרף ישקוט הים במכוננו כבחדשי הקיץ וכה צפה האניה על פני המים ותלך אט כל הלילה עד השעה השמינית בבקר, ונבוא אל חף ביירוט אחרי מסע שש עשרה שעות.

ביירוט (בארות)

המחזה הנשגב והנעים אשר חוו עיני מרחוק בהביטי מספון האניה על ראשי הררי לבנון משך עליו את עיני ולבי עוד יותר בקרבנו אל העיר. אנכי אשר מחזה הרים רמים ונשאים אשר על ראשיהם ישכון שלג עולמים, ותחת כפות רגליהם ישתרר קיץ נצחי לא יעיר את רגשותי עוד, אחרי אשר כזאת ראיתי כבר פעמים רבות בימי חיי, גם הכון הכרמים והפרדסים ויערות עצים רמים ונשאים הזורעים על פני כל הדורים לענג נפש לא יכלו להעיר חושי בי; ובכל זאת לא יכלתי להעיף עיני אף רגע מן המחזה הנשגב הזה. יען השם "לבנון" לבדו די היה להזכירני כל ספורי ורמזי כתבי הקדש אשר אצלו לו כבוד ותהלה. ברגע אחר השבתי לראות את הארזים כבירי ימים ושיא חסנם אשר עליהם ישתומם האדם בהדרת קדש למראה הענקים הזקנים האלה. ומלבד שיאם הנשגב ועבים הנורא, הנה אצל הטבע מהודו עליהם כי נחמדים המה למראה מאד.

העיר ביירוט גדולה היא ונאוה מאד. בתיה נבנו כלם מאבנים, עם הוצות מרצפות מחלמיש צורים. מספר תושביה כשתי מאות אלף איש, ורבים מהם יונים, יהודים בה מעט. מסחר גדול בעיר הזאת בהמאבאק הטוב אשר יגדל על חרי הלבנון, ובנלומי צמר גפן ורבים מבני עמנו יוכלו למצוא בה עבודה או לשלוח במסחר ידיהם. אפס כל הנוסעים ינהרו רק אל אדמת הקדש ולא יחושו על העיר הזאת אשר רב טוב צפון בה בעד הגולים החדשים.

מביירוט נעשתה מסלת אבן ישרה לרמשק לנסוע בעגלה או במרכבה. משך המסע הוא שתיים עשרה שעות, ועל עגלות בית הרצים ישלם כל נוסע 20 פראנק. וכן יסעו כפה ישר לצפת, אף כי המסע ימשך יותר מאשר יסעו דרך חיפא. אפס יען האניה הרוסית ההולכת מקאנסטאנטינאפול דרך

חפי ארץ הקדושה, לא תתיצב בחיפה ע"כ נאלצים הנוסעים לרדת בביירוט ומשם ילכו לצפת.

בביירוט נמצא סוחר יוני עשיר גדול אשר לו שדות וכרמים אין מספר באה"ק ובסוריא, ובכל עת הוא קונה כרמים חדשים למכור. ואלה הנוסעים מאחינו אשר לא ידעו אנה יקנו להם שדות. אין טוב להם כי אם לרדת בביירוט ויוכלו לקנות מימנו שדות או כרמים כאות נפשם. וכמעט בכל מקום אשר יבחרו לשבת ימצאו את שדותיו וכרמיו, ואצלו יוכלו לקנות על נקלה. אויר הארץ בביירוט וסביבותיה חם ונעים מאד, וטוב לבריאות האדם מאין כמהו. ואלה מאחינו המפחדים לטובם פן יאבדו את ההשכלה האיירופית בארץ הקדושה האזיאטית, עצתי אמונה כי ילכו לשבת בביירוט או סביבותיה יען שמה נכון לפניהם הלוקסוס הנורא ביר נדיבה. שמה ימצאו בתי משחק ומרכבות מרקדות, גנות לשעשועים ועלמות מזמרות משכיל, אחת לא נעדרה מכל זמרות ארצות איירופא, זולתי חברת היחפים אשר לא יזכו לראות פה, ומנגינות שותי שכר הקוראים אחרינו "זיר" אשר לא על נקלה יוכלו לשמוע. כי אמנם זאת היא תכלית השכלת איירופא אשר נתנה לנו במשך מאה שנים האחרונות . . .

דמשק

העיר הזאת היא עיר גדולה ורוכלת עמים. בה מסחר גדול בסחורות איירופא ותבואות אדמת כל ארצות אזיא. "ליווערפול האזיאטית" תגדל ותפרח בעשר וגדולה מיום ליום, ולכבוד עשרה אין חקר. וגם בלעדי אגיד יבין כל איש כי היהודים אשר מספרם עולה לעשרים אלף איש, גם המה עלו במעלת העשר וחלק גדול מטוב הארץ בידם. רובם עושי מסחר או בעלי מלאכה וחיים חיי שלוח בין הערביים אשר יוקירום ויכבדום, תחת אשר שנאתם גדולה מאד אל הנוצרים. חברת השלוחים המסיתים פרשה את כנפיה גם על יהודי דמשק למשכם ברשתה אך לשוא עמלה. יען כל יהודי ימצא פה לחמו על נקלה כי על כן לא תעשינה ידי השלוחים תושיה בכספם וזהבם. ואף אם יקרה לפעמים רחוקות כי יצלח להם לצוד ציד איש להמיר את דתו, אבל אחרי ימים אחדים יהפוך ערף להם וישוב לדת ישראל. סביבות העיר כפרים גדולים ושדות וכרמים נושאים פרי למכביר, עד כי כגון ערן נראה הארץ לעיני הנוסע. כל צרכי האדם ואכל נפש המה בזול בעיר הזאת.

בין דמשק וביירוט לשמאל הדרך נמצא המקום המפורסם "בעל בעק" אשר שמה עומדות עורנה לנס לדור אחרון חרבות בתי הקיץ אשר בנה שלמה המלך ע"ה.

אחרי בלינו מעשנו בביירוט היינו נכונים לעזוב את העיר ועמה גם את החוף האחרון מאה"ק והראשון מחופי סוריא. בלכתנו אל האניה הבטתי מאחרי